

سخن روز

فیلترینگ و خطر نفوذ سایبری

محمد‌هادی جعفرپور

وکيل دادگستري

مخالفت دوباره با رفع فیلترینگ و بی ثمر شدن تلاش منتقدان این سیاست، مؤید نکته‌ای قابل تأمل است. برخلاف ادعاهای رسمی، کلید قفل فیلترینگ در اختیار دولت و ارگان‌های زیرمجموعه آن نیست. این واقعیت، پرسشی بنیادین را پیش می‌کشد که اگر دولت خود تصمیم‌گیر نهایی در این موضوع نیست، مسئول واقعی این محدودیت برای حقوق شهروندی کیست؟ وعده رئیس جمهور مبنی بر شفافیت ایجاب می‌کند که دولت‌مردان دور از حاشیه‌سازی، با صراحت مسبب ادامه این سیاست را به مردم معرفی کنند. نکته مغفول مانده در بحث فیلترینگ تبعات امنیتی و فنی استفاده شهروندان از فیلترشکن هاست که همراه با تحمیل هزینه بر مردم، موجب ناامنی فضای سایبری می‌شود که نمونه‌هایی از آن را در جنگ ۱۲ روزه شاهد بودیم. پیامدهای این سیاست تنها در سطح فنی باقی نمانده است. در بعد اقتصادی، انجمن صنفی کسب‌وکارهای اینترنتی از زیان بیش از یک و نیم میلیون دلار در هر ساعت اختلال خبر داده است. بیش از ۴۰۰ هزار کسب‌وکار خرد و متوسط در معرض تعطیلی قرار گرفته و درآمد شرکت‌های دیجیتال بین ۷۰ تا ۸۰ درصد کاهش یافته‌اند. این ارقام نشان می‌دهد که فیلترینگ، نه فقط ابزار کنترلی، بلکه ضربه به بنیان اقتصاد دیجیتال و اشتغال جوانان است. در بعد اجتماعی، محدودیت ارتباطات آنلاین، به‌ویژه در زمان بحران، موجب تشدید اضطراب جمعی و احساس بی‌قدرتی شده است. روان‌پزشکان هشدار می‌دهند که تجربه ناتوانی مکرر در دسترسی به خدمات روزمره، مانند اپلیکیشن‌های حمل‌ونقل، پرداخت آنلاین یا تماس‌های کاری، احساس بی‌ثباتی روانی و بی‌اعتمادی به نهاد‌های رسمی را افزایش داده است. در همین حال، استفاده گسترده از فیلترشکن‌های ناشناخته برای دور زدن محدودیت‌ها، خطر نفوذ سایبری و سرقت داده‌های کاربران را افزایش داده است. از این منظر، فیلترینگ نه تنها امنیت را تقویت نکرده، بلکه خود به تهدیدی برای امنیت داده و حریم خصوصی بدل شده است. دسترسی آزاد، پایدار و ایمن به اینترنت، امروز نه یک امتیاز بلکه یک حق بنیادین است. سازمان نظام صنفی رایانه‌ای در بیانیه‌ای تأکید کرده است که نقض این حق، فرائر از خسارت اقتصادی، به تضعیف انسجام ملی و کاهش اعتماد عمومی می‌انجامد. اعتماد اجتماعی، سرمایه‌ای است که در صورت فرسایش، بازسازی آن به مراتب دشوارتر از ترمیم زیرساخت‌های فنی است. از این رو، ضروری است دستگاه‌های مسئول با اتخاذ رویکردی علمی و شفاف، به جای گسترش محدودیت‌ها، در پی ایجاد فضای سایبری ایمن، آزاد و قابل اعتماد باشند. بازگرداندن اینترنت به وضعیت پایدار و رفع فیلترینگ نه تنها مطالبه‌ای مدنی، بلکه ضرورتی ملی است؛ ضرورتی برای حفظ آرامش ناترازی‌ها، تدابیر فعالیت‌های اقتصادی و بازسازی سرمایه اجتماعی کشور.

خبر

غلامرضا ظریفیان:

قوای سه گانه به صورت جدی

به مبارزه با فساد پرداختند

آرمان ملی: یک فعال سیاسی اصلاح طلب از «معیشت» به عنوان مهم‌ترین مشکلی که جامعه با آن روبه‌روست، نام برد و تصریح کرد: اگر اتفاقی برای معیشت مردم بیفتد روی تقویت یا تضعیف امید اجتماعی تأثیرگذار است. غلامرضا ظریفیان گفت: بحث معیشت بحث بسیار جدی است. طبق آماري که دولت ارائه می‌کند نگرانی جدی نسبت به حل مسائل روزمره مردم وجود دارد. حل این نگرانی‌ها ممکن نیست، مگر اینکه دوسه اتفاق بیفتد؛ اول دولت باید خودش را کاملاً ترمیم کند. وی افزود: بیش از یک سال و اندی از عمر دولت چهاردهم گذشت و به نظر بنده رئیس جمهور باید ارزیابی جدی از عملکرد و زواریش داشته باشد و خودش را به سرعت کارآمد کند. به میزانی که دولت خودش را کارآمد می‌کند می‌تواند مردم و جامعه را امیدوار کند. این فعال سیاسی تصریح کرد: این دولت در شرایط سختی ناترازی‌ها، ادعاهای سیاسی و جنگ ناجوانمردانه عهده دار امور کشور شد. یک بخش ناترازی‌ها البته تقصیر دولت نیست، بلکه امرآزاری است که افراد را تأیید صلاحیت می‌کنند. چه بی‌پیرند و چه نپیرند متأسفانه افراد توانمند توسط دستگاه‌های مسئول تأیید صلاحیت نشدند. ظریفیان ادامه داد: موضوع دوم برای بازگرداندن امید به جامعه «عدالت» است. این موضوع با فرهنگ و باورهای دینی و ملی تناسب دارد. اما باید توجه داشت که مسئله عدالت یک مسئله انضمامی یا خودش به همراه دارد و به صرف تأکید روی عدالت مسئله حل نمی‌شود. وی حل مسئله فساد را سومین عامل بازگرداندن امید به جامعه دانست و گفت: فساد یکی دیگر از مشکلاتی است که جامعه را ناامید کرده یا باور به حل مسئله را کم کرده است. فساد یکی از بار و پوشش رادر خیلی از امور و ساختارها تنیده است. این فعال سیاسی تأکید کرد: در کنار مسئله عدالت بحث رفع تبعیض، فساد و رانت را باید خیلی جدی مطرح کرد. جامعه باید احساس کند اگر در شرایط فعلی انواع فشارها را تحمل می‌کند، عده‌ای دیگر از این فرصت‌ها دگر بهره‌ر نمی‌برند. بی اهمیت بودن مقامات کشور به این موضوع بسیار مهم، آسیب‌رسانه است. مردم شرایط معیشتی و اقتصادی سخت دوران جنگ هشت ساله را به این دلیل تحمل کردند که احساس می‌کردند که اگر سختی هست برای همه هست و اگر کم بر خور داری وجود دارد، برای همه وجود دارد احساسی که اکنون در مردم وجود ندارد. ظریفیان خاطرنشان کرد: مسئله مبارزه با فساد باید به یک مسئله جدی در قوای سه گانه تبدیل شود. مطمئناً اگر این درخواست جدی شود مردم هم به جد کار می‌آیند و از کارگزاران نظام حمایت می‌کنند. وی با اشاره به فراوانی چالش‌ها و مشکلات کشور گفت: مسائل کشور متعدد است و اگر این مسائل اصلی و فرعی نشود باز آسیب می‌بینیم. یکی از این چالش‌ها مسئله سبک زندگی و پوشش مردم است که مورد حرف و حدیث قرار گرفته است. در شرایطی که تحت فشارهای خارجی و فشارهای داخلی و معیشتی هستیم، بحث‌های حاشیه‌ای درباره سبک زندگی مردم مطرح می‌شود. هر بار کسی به خودش اجازه می‌دهد، جامعه را تهدید کند. یک کسی که معلوم نیست که مسئولیتش چیست، در شرایطی که مردم در سختی قرار دارند اعلام می‌کند ما ۸۰ هزار نیرو را آماده کرده‌ایم.

غلامعلی دهقان در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

اختلاف‌های سیاسی به انسجام ملی ضربه می‌زند

گفت‌مان خاتمی درک درستی از زمانه دارد

خاتمی درک درستی از زمانه دارد. دوم اینکه همان طور که شهید مطهری می‌گفت عدل و عدالت معیاری برای دین است. دین واقعی نمی‌تواند عدالت را نادیده بگیرد. عدالت هم قابل توجهی در سخنان خود مطرح کرد که در اینجا فقط به یک مورد آن اشاره می‌شود و آن هم عوامل تأثیرگذار در نبرد ملی و میهنی اخیر با اسرائیل است. خاتمی به خوبی و درستی از نقش مهم مردم در شکست دشمن سخن گفت. او گفت البته مردم برای ایران آمدند و ما نباید این حضور را برای خود مصادره کنیم. واقعیت این است چند ماه پس از نبرد خردادماه قرائن و شواهد نشان می‌دهد دشمن تصور می‌کرد با حملات هوایی می‌تواند بخشی از جامعه منتقد و معترض ایرانی را به عنوان نیروی زمینی خود وارد درگیری به حاکمیت کند. این انتظار از ارزی خام ناشی از توهمات اپوزیسیون خارج از کشور به خصوص سلطنت طلبان بود و این تحلیل راهبردی خلاف، به حاکمان اسرائیل هم سرایت کرده بود. نکته دیگر سخنان خاتمی تکیه بر نقش سخت‌افزار قدرت در اقتدار ایرانپان بود. تأکید وی بر موشک‌های ایرانی در همین راستا است. از این رو، ضروری است دستگاه‌های چندلایه اسرائیل عبور کردند که در مقابل هم نمی‌دیدند تاد آمریکایی شکست بخورد. به هر حال انتظار این رود همگان به خصوص اصحاب قدرت و اهالی سیاست با درک درست از شرایط، کلیت ایران را بر هر موضوع دیگر اولویت دهند.

خاتمی در سخنان خود نکات دیگری

هم داشتند. به خصوص درباره نسبت دین و

آزادی. به نظر شما ابعاد گفت‌مان خاتمی چه

تفاوت‌هایی با بنیادگرایی و گفت‌مان سکولار

دارد؟

تذیک به سه دهه از دوم خرداد ۱۳۷۶ می‌گذرد. دوم خرداد با تمام خاطراتش به تاریخ پیوسته اما گفت‌مان دوم خرداد با به تعبیر بهتر گفت‌مان خاتمی همچنان در اتمسفر فکری سیاسی کشور زنده است و حامیان بسیار دارد. اول اینکه، این گفت‌مان به عنصر زمان و مکان خمینی که می‌گفت ایجاد مصطلح در حوزه‌ها برای اداره کشور کافی نیست و باید مقتضیات زمان و مکان را در ایجاد در نظر گرفت فکر می‌کند. امام خمینی در قضیه فتوای مربوط به شطرنج نشان داد چگونه با تغییر و تحولات زمانه می‌تواند احکام هم تغییر کند. گفت‌مان

«آرمان ملی» تحولات خاورمیانه را بررسی می‌کند

اجماع منطقه‌ای برای صلح

اتفاق خوب و قابل گسترش

در کنار نظر برخی تحلیلگران که عربستان در توافق با پاکستان می‌خواهد خطر حمله اسرائیل را کنترل کند، برخی دیگر معتقدند شاید عربستان با انعقاد این قرارداد می‌خواسته این پیام را به ایران برساند که در برابر رژیم صهیونیستی تنها نیست، هرچند رقابت این دو کشور در منطقه طبیعی است. با این حال توافق بین پاکستان و عربستان در صورتی که به کشورهای عربی حوزه خلیج فارس گسترش یابد می‌تواند به مهار زیاده خواهی تل آویو منجر شود. موردی که بعید است مورد استقبال ایران قرار نگیرد چرا که تهران رسماً اعلام کرده از توافق امنیتی عربستان و پاکستان حمایت می‌کند. اخیراً علی لاریجانی دبیر شورای عالی امنیت ملی در پیامی به زبان‌های عربی و اردو در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «امضای توافق راهبردی بین پاکستان و عربستان باعث خوشحالی ماست؛ امروز جهان اسلام به این برادر نیاز دارد.» وی تأکید کرد: «ما برای کدام از دولت‌های عربی ریسک‌دار پاسخ به حمله اسرائیل در پاسخ به قطر رحتی در خیال نپروانده بودند. اکنون با فروکش کردن اختلافات بین ایران و کشورهای عربی و روشن شدن قدرت توان موشکی ایران در عمل، اعراب منطقه رفته‌رفته در حال جرخش به سمت ایران هستند تا بتوانند از توان امنیتی ایران در مقابل اسرائیل سود بجویند.

ناتوی عربی-اسلامی

در گذشته وزمانی که مساله صلح بین عربستان

چرا تندروها هنوز به روحانی و ظریف حمله می‌کنند. در حالی که هیچ سمتی ندارند؟

ما ایرانی‌ها ویژگی‌هایی داریم که هزارچندگاه خود را سر بزنگاهی نشان می‌دهد. این روزها یکی متهم می‌شود که در قضیه برجام خوب عمل نکرده و دیگری متهم که در داستان کرسنت بیراهه رفته و آن دیگری در این و آن فاسی اقتصادی چرا و لخرچی و ولنگاری داشته است، به نظر می‌رسد گزاره مرحوم مهدی بازرگان در اول انقلاب که می‌گفت در سربالایی به خاطر صعوبت و سختی راه، رفتارها دگرگون می‌شود تا از آن مرحله عبور کنند دوباره در حال خودنمایی است. واقعیت این است که مادر هنگامه جنگ اول جهانی و در زمانی که عثمانی در غرب و انگلیس در جنوب و روس‌های تزاری در شمال و شمال غربی و شمال شرقی کشور جولان می‌دادند ترجیح می‌دادیم شاهد دعای ناصرفکر لایک می‌گوید انسان و تا ما می‌گوییم ایل قجر و قائم مقامی احمدشاه جوان باشیم. همچنین ناظر دعوای اعدالیون و عامیون بر سر تصاحب کابینه و حتی کشاندن عوام در این معرکه بودیم، همان طور که در هزارستان رضا نقتفنجچی عاملی والکی خوش را هم وارد بازی سیاست کردند. سپس نوبت جنگ جهانی دوم رسید. کشور اشغال بود، اما نازع توده‌ای‌های کمونیست با میلیون و مذهبی‌ها روزبه روز گسترده‌تر شد. یکی خواهان واگذاری نفت شمال به شوروی و دیگری خواهان ملی شدن نفت شد. سال‌ها بعد انقلاب می‌شود و بخشی از مناطق مرزی کشور توسط قوای صدام بعثی اشغال می‌شود، اما بازار دعواهای سیاسی هم گرم است. جریان بنی صدر با حزب جمهوری اسلامی درگیر است. حرکت مسلحانه گروه‌های ضد انقلاب هم شکل می‌گیرد و گروه‌های فعال در استان‌های مرزی مثل خلق عرب و کومله هم دنبال فرصت هستند و...

حالا دوباره دشمن در تمامی جهات نظامی، اقتصادی، رسانه‌ای و... به کشور حمله کرده، اما باز شاهد باز شدن سر نزاع‌های قدیمی و صعوت کار هستیم. در موقعیت‌های گذشته خوش شانس بودیم. در روسیه انقلاب شد و روس‌های تزاری عقب‌نشینی کردند. نوبت بعدا درایت احمد قوام به خیر گذشت و بعد از انقلاب با شروع جنگ عراق و انسجام ملی از آن پیچ رد شدیم. این بار هم ختم بخیر خواهد شد. اگر اتحاد ملی و ایران را فراموش نکنیم و از گذشته بیاموزیم.

پنجشنبه
۰۸/۰۸/۱۴۰۴
۵۸ جمادی‌الاول ۱۴۴۷/ ۳۰ اکتبر ۲۰۲۵

armanmeli.ir

سال هشتم
شماره ۲۲۳۹وزارتخانه‌ها حکم کردن
هزینه را اعلام می‌کنند

معاون اجرایی رئیس جمهوری با تأکید بر اینکه تحقق درآمد‌های دولت کم نبوده است، گفت: هفته آینده هر وزارتخانه نحوه افزایش درآمد کم‌کردن هزینه خود را اعلام کنند.

محمد جعفر قائم‌پناه در پاسخ به پرسشی درباره کسری بودجه، تصریح کرد: کسری بودجه داریم، چرا که درآمد‌های دولت کم محقق شده است. وی افزود: قرار شد هفته آینده هر وزارتخانه نحوه افزایش درآمد کم‌کردن هزینه خود را اعلام کنند. به عنوان مثال وزارت اقتصاد، نفت و کمی‌کمتر از آن‌ها، وزارتخانه‌های ارتباطات و نیرو راه‌های افزایش درآمد وزارتخانه‌هایی که هزینه‌ای هستند راه‌های کاهش هزینه را بیان می‌کنند. معاون اجرایی رئیس جمهوری تأکید کرد: یکی از تأکیدات رئیس جمهوری اجرای بودجه‌بندی عملیاتی است که آیین‌نامه آن مصوب شد تا دستگاه‌ها براساس پولی که می‌گیرند، عملیات خود را انجام دهند و بودجه هزینه‌ای به بودجه عملیاتی تبدیل نشود تا نتیجه کار را ببینیم.

کشور به شدت
به همبستگی نیاز دارد

رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت اظهار داشت: توصیه و خواهش از تمام گروه‌ها و شخصیت‌های سیاسی مؤثر، نمایندگان مجلس، رؤسای رسانه‌ها این است که در کشوری زندگی می‌کنیم که مردم بسیار خلاق و پویا هستند و باید ادبیات پرخوشگانه باعث نگرانی بیش از پیش مردم شود. ایلاس حضرتی گفت: از همه خواهش می‌کنم مودت و محبت در پیش بگیریم و اگر انتقاد و سوا لی وجود دارد از مسیر خودش و ادبیات درست دنبال شود نه با تهمت، دروغ و افترا؛ این مسیرها راهش نیست. وی درباره مسائل مطرح‌شده درباره علی‌احمدنایرئیس امور اطلاع‌رسانی دولت، گفت: در این ماجرا که به نظر بنده داستان خیلی بدی بود دولت، شخص احمدنیا، معاونت اجرایی در بخش مالی نهاد ریاست جمهوری و شرکت پتروشیمی جم به صورت مجزا پاسخ دادند. داستان خیلی بدی مطرح شد و بر از بد اخلاقی بود. وی افزود: بنده به منتقدان یادآوری می‌شود که کشور به شدت به همبستگی نیاز دارد.

هشدار وزیر اقتصاد
به بانک‌های ناتراز

وزیر امور اقتصادی و دارایی در حاشیه جلسه هیات دولت در جمع خبرنگاران اظهار کرد: اصلاح نظام بانکی با افزایش سرمایه بانک ملی و موضوع بانک آینده شروع شد و در دستور کار قرار گرفته تا سایر بانک‌ها هم بررسی شوند. علی‌مدنی‌زاده گفت: بانک‌های ناتراز در اولویت هستند تا به نوعی برنامه‌اصلاحی برسند. بانک‌هایی که این برنامه را اجرا می‌کنند، بانک‌های سالم خواهند شد و بانک‌هایی که این برنامه را اجرا نکنند احتمالاً همان وضعیت نور، کاسپین و آینده‌ارایش رخ می‌دهد. وزیر اقتصاد در پاسخ به پرسشی درباره تک‌نرخ شدن ارز، اظهار کرد: سیاست ارزی براساس قانون از وظایف بانک مرکزی است. در مجموعه تیم اقتصادی دولت

بررسی می‌شود که هر زمان جمع‌بندی شد رئیس کل بانک مرکزی اعلام می‌کند.

کوتاه

گفت‌وگوهای سازنده تهران و توکیو

وزیر خارجه ژاپن از پیام تبریک وزیر امور خارجه ایران تشکر و تأکید کرد: گفت‌وگوهای چندلایه و سازنده‌ای میان ژاپن و ایران بر پایه روابط دیرینه و دوستانه دو کشور همواره در جریان است. توشی میتسو موتوگی، وزیر امور خارجه جدید ژاپن در پیامی در صفحه خود در شبکه ایکس، ضمن قدردانی صمیمانه از پیام تبریک سید عباس عراقچی، وزیر امور خارجه کشورمان به مناسبت انتصاب وی نوشت: «گفت‌وگوهای چندلایه و سازنده‌ای میان ژاپن و ایران بر پایه روابط دیرینه و دوستانه دو کشور همواره در جریان است.» موتوگی افزود: «اینجانب نیز بر آنم تا با جنابعالی، که از برجسته‌ترین دولتمردان ایرانی دارای شناخت نسبت به ژاپن هستید، گفت‌وگوهای نزدیکی داشته باشم.»

عراقچی به آذربایجان شرقی سفر می‌کند

معاون کنسولی، پارلمانی و ایرانیان وزارت امور خارجه گفت: در راستای دیپلماسی استانی، سید عباس عراقچی وزیر امور خارجه دیروز چهارشنبه هفتم آبان به استان آذربایجان شرقی سفر کرد. وحید جلال‌زاده در این باره در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «اگر سیاست خارجی را دامه سیاست داخلی بدانیم و به دنبال سیاست همسایگی برای ساختن ایران قوی باشیم در آن صورت باید دیپلماسی استانی وزارت امور خارجه در دوره جدید رایک راهبرد خلاقانه، هوشمندانه دانست.» وی در این باره افزود که با وزیر خارجه راهی آذربایجان شرقی می‌شوند.

رایزی ایران و بلاروس

معاون وزیر امور خارجه ایران در سفر به بلاروس با وزیر امور خارجه این کشور دیدار کرد و طرفین ضمن تأکید بر تعهد متقابل نسبت به گسترش روابط دو جانبه، بر اهمیت تقویت روابط دو جانبه در عرصه‌های مختلف تأکید کردند. ماکسیم ریژنکوف، وزیر امور خارجه بلاروس میزبان «سعد خلیط‌زاده» معاون وزیر امور خارجه و رئیس موسسه مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه ایران بود. خلیط‌زاده برای شرکت در سومین کنفرانس بین‌المللی امنیت اواسیاد مینسک به بلاروس سفر کرده است. مقامات دو کشور درباره وضعیت فعلی همکاری بلاروس و ایران تبادل نظر کردند. آن‌ها ضمن تأکید بر تعهد متقابل نسبت به گسترش روابط دو جانبه تأکید کردند.

دیدار سفرای ایران و ارمنستان

سفرای ایران و ارمنستان در عراق با یکدیگر دیدار و بر اهمیت همکاری سه جانبه میان تهران، بغداد و ایروان تأکید کردند. در جریان دیدار «روبن سوقویان» سفیر جمهوری ارمنستان در عراق با «محمد کاظم آل صادق» سفیر جمهوری اسلامی ایران در عراق، ضمن بررسی آخرین وضعیت روابط همکاری‌های مشترک میان جمهوری اسلامی ایران و ارمنستان و اشاره طرفین به اهمیت همکاری‌های دو جانبه، در ارتباط با زمینه‌های همکاری سه جانبه میان ایران، عراق و ارمنستان نیز بحث و تبادل نظر شد. در ارتباط با همکاری‌های سه جانبه مورد بحث، سازوکار آن ایجاد شده و در سال گذشته نیز نشست سه جانبه در ایروان برگزار شد.

سرانجام تعطیلی پنجشنبه

نمایندگان مجلس شورای اسلامی در جریان جلسه علنی مجلس، گزارش کمیسیون اجتماعی لایحه اصلاح ماده (۸۷) قانون مدیریت خدمات کشوری را به منظور تأمین نظر شورای نگهبان بررسی کردند. نمایندگان مجلس شورای اسلامی ماده واحده این لایحه را به منظور تأمین نظر شورای نگهبان به شرح زیر اصلاح کرد: ساعات کار کارکنان دستگاه‌های اجرایی چهل و چهار ساعت در هفته است و ترتیب و تنظیم ساعات کار ادارات به پیشنهاد سازمان اداری و استخدامی کشور و تصویب هیأت وزیران تعیین می‌گردد. در ادامه با تصمصم رئیس مجلس شورای اسلامی تبصره ۳ این لایحه که به تعطیلی پنجشنبه‌ها برای گشت با تصمیم رئیس مجلس به کمیسیون اجتماعی بازگشت.

برخورداری از فیبر نوری

ستار هاشمی وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات با اشاره به اینکه مطابق مصوبه کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات راد یوبی، مشوق‌هایی برای اتصال مشترکان راد یوبی به زیرساخت و بستر فیبرنوری در نظر گرفتیم، توضیح داد در این فرایند مردم عملاً نباید هزینه جدیدی پرداخت کنند، اما در شرایطی ممکن است خدمات ویژه‌ای طلب کنند که در این صورت هزینه خدمات جدید و ارزش افزوده بر خدمات عادی را متناسب با تعرفه‌های اعلامی پرداخت می‌کنند. وی یادآور شد: اما اگر مردم که از زیرساخت ارتباطی و خط ثابت استفاده می‌کنند، برای برخورداری از فیبر نوری اقدام کنند.